

HRVATSKA PANEUROPSKA UNIJA
FOEDUS PANEUROPAEUM CROATICUM

Glas BROJ 2 • LIPANJ 1996. • godina I

PANEUROPE

DR. OTTO VON HABSBURG U HRVATSKOM PODUNAVLJU, 20. TRAVNJA 1996.

Radni nalog ovog priloga bio je zapravo "Posjet Vukovaru...". No, premda su glavni protagonisti - naš međunarodni predsjednik dr. Otto von Habsburg, njegov sin Karl i tajnik Stephan Baier zaista i vidjeli Vukovar, učinilo mi se pišući, da to ipak nije bilo ono što sugerira riječ "Posjet".

Ideja je nastala u Osijeku, u jeku organizacije Svečane sjednice Osječko-baranjskog ogranka HPEU, na kojoj je u prisutnosti međunarodnog predsjednika 29. ožujka ove godine potvrđen osnutak Ogranka. No, zbog kratkoće boravka nije tom prilikom bilo moguće ideju i ostvariti. Veliki entuzijazam Njegove Ekscelencije i svih nas za taj posjet (spomenimo samo da je Otto von Habsburg bio među prvim civilnim posjetiteljima svakog novooslobođenog područja RH, čime HPEU ili PEU u ovom osjetljivom trenutku daje konkretni doprinos mirnoj reintegraciji i ima dobrog tumača

u europskim institucijama), pomogao je pronalaženju odmah novog termina 20. travnja o.g. Uslijedila je prvo dinamična korespondencija: s Vladinim uredom privremene uprave za uspostavu hrvatske vlasti i gospodinom Ivicom Vrkićem, zatim s Uredom pri-

jelaznog upravitelja Jacquesa P. Kleina (UNTAES), a detalji su dogovarani telefonom. Program posjeta proširen je na Aljmaš, Dalj, Erdut... Na svim je stranama bilo razumijevanja i dobre volje i sve se više naših članova žarko željelo pridružiti tom našem povijesnom

Vukovar nadohvat Paneurope 20. travnja 1996. godine

putu. Razmišljalo se o tri-četiri automobila iz Zagreba, pa iz Osijeka... No, stiglo je neugodno iznenađenje: Hrvatska delegacija u istočnoj Slavoniji, ili čak Vukovaru? Ne, to ne! Bila bi to prevelika provokacija za "lokalno stanovništvo", a nama se ne bi mogla jamčiti sigurnost. Pismena potvrda koja stiže od UNTAES-a potvrđuje "with great pleasure" posjet "Mr. Otto von Habsburg and his party of three". Hrvati se ne spominju. No, nadu nam je iznenađa neposredno prije polaska, vratio gospodin Fischer, Kleinov zamjenik za civilna pitanja, koji je u razgovoru s našim visokim gostima uoči polaska za Osijek, tko zna zašto, izjavio da vjerojatno neće biti problema na kontrolnoj točki za još ponekog Hrvata... I tako u subotu 20. travnja u osam sati ujutro krećemo u dva automobila dr. Otto von Habsburg sa sinom Karlom i svojim tajnikom Stephanom Baierom, prof. Ježić i ja. Na radiju vijesti i najava posjeta dr. Otta von Habsburga Aljmašu, Erdutu, Borovu, Vukovaru... kasnije smo saznali da je isto javila i lokalna srbijanska radio-postaja.

U Osijeku kratka stanka, srdačna dobrodošlica gradonačelnika dr. Zlatka Kramarića i predsjednika OBOHPEU dr. Mihajla Biglbauera. Zatim vozimo u koloni do kontrolne točke Nemetin. Ide nas ipak četvero Hrvata. Još se nadamo, ali putem dogovaramo strategiju, tko će ići, a tko odustati ako puste samo jednog ili dvojicu... Nije koristilo, nije nas bilo na popisu...

Mladić, časnik UNTAES-a, koji je sa spomenutim popisom čekao na kontrolnoj točki u Nemetinu, nije s nama zapravo imao velikih problema. Prof. Ježić je doduše iskoristio priliku da mladom čovjeku ukaže na to da je to, kamo smo mi nakanili ići, ipak Hrvatska, ali je on s poznatom UN-ovskom neutralnošću rekao da bi u slučaju da pođemo, snosili punu odgovornost za eventualne posljedice! A mi smo dis-

cipliniran narod i ne želimo nikome praviti nepravilike. Zamislite samo kakva bi to blamaža bila da nas Srbi uhvate kako se mimo popisa "švercamo" po vlastitoj hrvatskoj zemlji (za razliku od njih, koji, kao što smo neki dan, povodom otvorenja carinskog prijelaza Lipovac saznali, mogu iz susjedne države doći i bez popisa) i da još time ugrozimo čitav proces mirne reintegracije...

Dodatno smo bili razočarani što se iz nekog razloga nije prema dogovoru pojavio novinar "Frankfurter allgemeine Zeitung" Matthias Rueb (koji je također bio na popisu). Naše visoke goste preuzeo je mladi časnik UNTAES-a i oni su oko 13 sati bijelim mini-busom s istim oznakama otišli prašnjavom cestom prema Aljmašu. Sa sobom su ponijeli foto-aparat i video-kameru.

Nismo ih očekivali prije 20 sati, no došli su već u 16.30, a bili su čak do Sotina. Znatiželjni, pregledali smo stojeći u holu hotela video-kasetu. Velikom brzinom nizali su se redovi razrušenih kuća u pustim ulicama - sve je snimano iz auto-

mobila. Saznajemo da je miroljubiv bio samo susret s Madarima u Aljmašu na početku, a nakon toga se gotovo više i nije izlazilo iz automobila. Prema jugu - Vukovaru i dalje, izrazi neprijateljstva bili su sve vidljiviji. Zato naši gosti i nisu išli dalje od Sotina. U Iloku se navodno ni UNTAES ne osjeća ugodno. Ušli smo u jednu kuću koju su Srbi napustili i otišli u Srbiju. Bila je tako ogoljena, da su čak i vodovodne cijevi iz zida iščupane. Poklonjeno poslije-podne iskoristili smo za šetnju po osječkoj Tvrdi i vrlo ugodan posjet Biskupu đakovačkom, monsinjoru Kosu i Đakovačkoj katedrali. Članak pod naslovom "Posjet Vukovaru" će, nadamo se, netko od nas ipak uskoro moći napisati. U međuvremenu ćemo Vas, dragi članovi i prijatelji, pozvati na projekciju video-kasete snimljene 20. travnja 1996. u Aljmašu, Erdutu, Dalju, Vukovaru...

Autor:

Ivančica LISZT, prof.

SVEČANOST U BJELOVARU

U nedjelju 21. travnja 1996. grad Bjelovar svečano je proslavio 240 godina svog postojanja. Rano poslije podne istoga dana nadvojvoda dr. Otto Habsburški i njegov stariji sin Karlo doputovali su s pratnjom, u kojoj se nalazio i predsjednik Hrvatske paneuropske unije prof. dr. Mislav Ježić, nakon posjeta nekim okupiranim dijelovima Hrvatske u Bjelovar, gdje su ih dočekali Gradonačelnik grada Bjelovara, Župan bjelovarsko-Bilogorske županije, Tajnik grada Bjelovara, pročelnici gradske uprave i Ravnatelj Gradskog muzeja, kao i veliko mnoštvo naroda, glazba i mažoretkinje. Nadvojvode i desetak članova Hrvatske paneuropske unije iz Zagreba su najprije posjetili Gradski muzej i u

svečanom salonu imali službeni susret s predstavnicima Grada i Županije.

Nakon toga je nadvojvoda Otto otvorio izložbu 80 slikarskih i kiparskih djela većeg broja istaknutih hrvatskih umjetnika pod naslovom "Odgoj za mir - izgrađivanje svjetske kulture mira", iz privatne zbirke g. M. Kovačevića, poznatog hrvatskog mirotvorca i kandidata za najveće Svjetsko priznanje UN-a.

Oko 16.30 sati gosti su izašli na glavni trg ukrašen zastavama, prepun puka u bogatim narodnim nošnjama i folklornih sastava, koji su u suradnji s Turističkom zajednicom grada Bjelovara izvodili izvornu narodnu glazbu, dok je na sredini trga, u parku, u glazbenom paviljonu svirala limena glazba.

**Dr. Otto von Habsburg i poznati humanist i vizionar
Milorad Kovačević na otvaranju izložbe u Bjelovaru**

Nadvojvode i domaćini su se uz ovacije stanovništva potom provezli oko trga u urešenim kolima, te ušli u monumentalnu i skladnu župnu crkvu Sv. Terezije Avilske. Sv. misu predvodio je msgr. dr. Đuro Kokša, pomoćni biskup zagrebački, a koncelebrirali su domaći župnik i

prof. dr. Juraj Kolarić, Veliki meštar Družbe "Braće hrvatskoga zmaja". Preuzv. g. biskup Kokša pozdravio je nazočne vjernike i goste i poslije održao homiliju na hrvatskom i njemačkom jeziku. Za vrijeme mise i u okviru kraćeg koncerta nakon nje, pjevalo je najstarije hrvatsko

pjevačko društvo "Slavulj" iz Petrinje, pod ravnanjem mladoga maestra Josipa Degl'ivellija.

Poslije mise bio je posjet Barutani, mjestu velike eksplozije godine 1991. prigodom obrane grada. Prije večere u hotelu, predstavnici lovačkih društava pozdravili su visoke goste i pokazali im čistokrvne lovačke pse, a u dvorištu hotela odvijao se bogati prigodni kulturno-umjetnički program u izvedbi Kulturnog umjetničkog društva iz Velikog Trojstva. Tijekom večeri izmijenjene su srdačne zdravice. Samu večeru pripremile su vrijedne članice "Seljačke sloge" iz Bjelovara. Neka se zabilježi i sve dobro i slasno što se nalazilo na jelovniku: kokoške-govedska juha s domaćim rezancima, kuhana kokoš i govedina, umak od hrena i rajčice; pečena patka, pohana teletina i kotlet sa žara; prilog: krpice sa zeljem i pekarski krumpir; salata: matovilac, zelena salata i rotkvica; desert: digani kolač s makom, orasima i sirom!

Dr. Ivan MIRNIK

S K U P Š T I N A

ČLANOVI PREDSJEDNIŠTVA IZABRANI NA SKUPŠTINI HPEU 30. OŽUJKA 1996.

Predsjednik:

- prof. dr. Mislav Ježić

Dopredsjednici:

- prof. dr. Borna Bebek-Pelsöcz
- prof. Nevenka Nekić
- prof. Božidar Petrač
- prof. dr. Juraj Kolarić
- dr. Pavo Barišić

Članovi:

- dr. Žarko Domljan
- prof. dr. Hrvoje Kraljević
- dr. Marko Veselica

- dipl. iur. Stjepan Herceg
- ing. Goran Blažeković
- mr. Ante Petric
- ing. Ivan Penić
- dr. Mate Meštrović
- dr. Ivan Rakuljić
- dr. Tomislav Živković
- mr. Martin Pastuočić
- dr. Joško Pavan
(predsjednik Mladeži HPEU)
- dr. Davor Vagić
(tajnik Mladeži HPEU)
- dr. Ivica Martinović
(Ogranak Dubrovnik)
- dr. Marijan Pavan
(Ogranak Karlovac)

- dr. Mihajlo Biglbauer
(Ogranak Osijek)
- dipl. oec. Stanko Mališa
(Ogranak Pazin)
- dipl. oec. Irena Dobrović
(Ogranak Zadar)

Počasni članovi:

- mr. Nikola Bičanić
- prof. Antun Abramović
- dipl. iur. Mato Marčinko
- prof. Joja Ricov
- prof. Radovan Grgec
- dr. Lav Znidarčić
- dr. Zvonko Lerotić
- prof. Lavoslav Torti

GOVOR TAJNICE MEĐUNARODNE PANEUROPSKE UNIJE GĐE. WALBURGE DOUGLAS

- Posebno me veseli da kao novoizabrana tajnica Međunarodne paneuropske unije mogu govoriti na vašoj godišnjoj skupštini, jer je za jednog glavnog tajnika uvijek veliko zadovoljstvo prisustvovati godišnjoj skupštini organizacije koja izvrsno funkcionira.

Jučer sam imala sreću da s predsjednikom Hrvatske paneuropske unije malo putujem po vašoj zemlji i uvjerim se u to da u pojedinim gradovima postoje ogranci koji vrlo dobro rade. U prvom redu zahvaljujem predsjedniku Hrvatskog ogranka Paneuropske unije, profesoru Mislavu Ježiću, što kod njega sve tako dobro funkcionira i stoga smo baš njega izabrali za prvog potpredsjednika Međunarodne paneuropske unije. Hrvatski ogranak Paneuropske unije ima vrlo važnu ulogu na razini svih drugih ogranka Paneuropske unije. Hrvatski ogranak Paneuropske unije je za nas simbol borbe za slobodu u čitavoj Europi. Ovdje, u Hrvatskoj, slobodna se Europa brani protiv naleta barbara. Jučer smo u Osijeku na žalost imali prilike vidjeti kako je to barbarstvo blizu srcu Europe i odlučili smo slijedeću skupštinu Paneuropske unije održati u Vukovaru. Ovdje, u Starogradskoj vijećnici u Zagrebu doživljavamo, međutim, još nešto što po nama Paneuropska unija utjelovljuje. U Zagrebu smo, naime, stvarno u kulturnom, u kršćanskom srcu Europe, a Paneuropski ogranak Hrvatske vrlo

dobro svladava tu zadaću i vrlo dobro predstavlja Hrvatsku kao takvu u Europi.

U siječnju ove godine Paneuropska unija Hrvatske organizirala je u zgradi Europskoga parlamenta u Strasbourgu jednu izložbu o Hrvatskoj kao kulturnoj zemlji, koja je pobudila veliko zanimanje i snažno impresionirala zastupnike Europskoga parlamenta koji nemaju baš previše pojma o tome što se u Hrvatskoj zbiva, kakva je Hrvatska kao kulturna zemlja i kakva je bila njezina povijest. To je posebno važno i stoga da bi razumjeli da se Hrvatska ne nalazi na Balkanu. Najvažnija zadaća Paneuropske unije Hrvatske bit će da zastupa kršćansku filozofiju i kršćanska stajališta u čitavoj Europi. Međunarodna paneuropska unija može biti ponosna na rad hrvatskoga ogranka naše Unije. Kao glavna tajnica mogu vam obećati da ću i nadalje činiti sve što je u mojoj moći da vam olakšam vaš posao, te ću u okviru Međunarodne paneuropske unije učiniti sve da motiviram i potaknem ostale članove da se snažno založe kako bi Hrvatska što prije postala punopravnom članicom Europske unije. A vas sve molim da i nadalje radite tako kao što ste dosad radili, kako bismo što prije postali ujedinjena Paneuropska unija.

Prijevod:
prof. Gertruda POSTL-BOŽIĆ

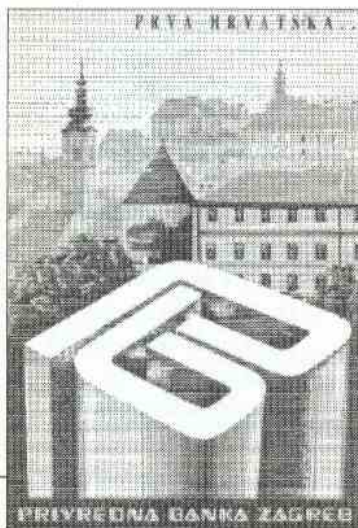
I Z V J E Š Ć A O G R A N A K A

ŽIVA AKTIVNOST NAŠIH OGRANAKA

Iz izvješća na našoj godišnjoj skupštini 30. ožujka 1996. godine saznali smo zanimljive podatke o dobrom radu naših ogranka u Karlovcu, Pazinu, Zadru i Dubrovniku, pa u ovom broju našega glasnika objavljujemo sažetke iz izlaganja.

Izborna skupština **Ogranak HPEU u Karlovcu** održana je 29. veljače 1996. godine. Na njoj je mr. sc. dr. Marijan Pavan ponovno izabran za voditelja Ogranaka, čiji su rad karlovački članovi ocijenili uspješnim. Ljudi se opredjeljuju za paneuropsku ideju ovisno o svojim duhovnim opredjeljenjima, a ne više kao slučajni i neupućeni dobronamjernici. Društvo je

organizacijski stasalo, a Predsjedništvo i članstvo u Karlovcu čine ljudi velikih ljudskih, intelektualnih i stručnih

kvaliteta. Karlovčani se posebno ponose prošlo-godišnjim posjetom međunarodnog predsjednika dr. Otta von Habsburga koji je tada proglašen počasnim građaninom Karlovca.

U radu **Ogranak HPEU za Istru** zapažena je velika aktivnost u organizaciji TRIBINA na različite teme, kao na primjer: "Istra, Hrvatska, Europa" (prof. dr. P. Zimmerman), "Obitelj u modernoj civilizaciji" (prof. dr. Tomislav Ladan), "Kamo ide Hrvatska?" (prof. dr. Zdravko Tomac). Predstavnici istarskog ogranka sudjelovali su na proljetnom zasjedanju kruga Alpe-Jadran u Mostaru, a bili su i na skupštini u Strasbourgu. Kao domaćini mladeži Hrvatske i Bavorske,

svojim su gostima pokazali dio Istre, Kolegij Škriline, te crkvu i mjesto Sv. Petar u Šumi. Istrani, članovi naše Unije i dalje će dizati razinu političke kulture, njegovati različitosti kao bogatstvo, otkrivati naše velikane, njegovati kulturnu i tradicijsku baštinu i održavati tribine.

Dubrovački ogranak HPEU Hrvatske paneuropske unije pokrenuo je u proljeće 1995. godine ciklus predavanja GALERIJA ZNAMENITIH DUBROVČANA. Taj je naziv privukao dubrovačku publiku i u potpunosti ispunio zamisao Ogranka da preda-

vanjima o Dubrovčanima u Dubrovniku sustavno promiče vrhunske europske domete hrvatske kulturne baštine. Dosad su održana tri predavanja (sva tri je održao dr. Ivica Martinović), a govorilo se o dominikancu Ivanu Stojkoviću (1390.-1443.), benediktincu Kotruljeviću (1416.-1463.) i franjevcu konventualcu Jurju Dragišiću (1445.-1520.), filozofu i teologu. Ciklus tih predavanja pomno je bilježen u medijima, a u organizaciji su se posebno istakli predsjednik Ogranka dr. Ivica Martinović i tajnik Nikola Treščec.

Zadarski ogranak HPEU osnovan je prije dvije godine, dok je u tom drevnom gradu još bjesnio rat. Zadar je grad u kojem je gospodarstvo u izuzetno teškoj situaciji i nema sredstava za financiranje toliko potrebne suradnje s Europom, no paneuropske ideje uvijek su se širile zahvaljujući izuzetnim naporima entuzijasta koji ih zastupaju, pa se i Zadranima nadaju da će im se pridružiti oni koji mogu financijski i organizacijski poduprijeti nastojanja Paneuropske unije da se Hrvatska gospodarski, financijski i politički priključi Europi kojoj kulturno i povijesno pripada.

IZVJEŠTAJ O RADU OSJEČKO-BARANJSKOG OGRANKA HRVATSKE PANEUROPSKE UNIJE (OBOHPEU)

Čast mi je i zadovoljstvo u ime OBOHPEU ovom cijenjenom skupu podnijeti kratki izvještaj o radu, za što me zamolio predsjednik, gospodin dr. Biglbauer i članovi Upravnog odbora dr. Srb i dr. Barković koji su bili nazočni prijedodnevnom zasjedanju, ali su morali nešto ranije otići zbog obveza u Osijeku.

Na zadnjoj Godišnjoj skupštini, gospodin Doležal, tada tajnik Ogranka u osnivanju, izvijestio je o inicijativi za osnivanje tog ogranka i o zadacima u svom djelokrugu. Ogranak je nazvan Osječko-baranjski ogranak HPEU, a osnutak kao i program i plan rada potvrđeni su na Svečanoj sjednici OBOHPEU u Osijeku, 29. ožujka 1996. kojoj je bio nazočan i predsjednik međunarodne PEU dr. Otto von Habsburg, te predsjednik HPEU prof. dr. Mislav Ježić. Ovom prilikom želim gospodinu prof. Ježiću u ime OBOHPEU, ali i svoje vlastito, zahvaliti na pomoći i suradnji, kako tijekom osnivanja tako i u organizaciji svečane sjednice.

U proteklom razdoblju prihvaćen je program oko kojega se okuplja članstvo OBOHPEU pod nazivom MIRNA REINTEGRACIJA HRVATSKOG PODUNAVLJA

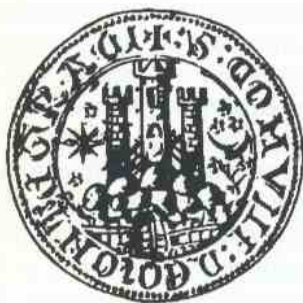
U MATIČNI HABITUS I HABITAT REPUBLIKE HRVATSKE, a koji se zasniva na pilot-projektu "Rururbana ravnoteža Slavonije, Baranje i Srijema u HBH trokutu (Hrvatska, Bosna i Hercegovina), 20. za 21. stoljeće". Taj je projekt objavljen i uključen u nacionalni znanstveno-razvojni projekt POVEZIVANJE PODUNAVLJA S JADRANOM koji vodi Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

Plan rada za sljedeće razdoblje predviđa prezentaciju i verifikaciju tog pilot-projekta na domaćem i međunarodnom planu u obliku Međunarodnog simpozija EUROPSKO PROLJEĆE U HBH TROKUTU, koji bi se prvi put organizirao ove godine u Osijeku, u okviru proslave 800. imendana grada Osijeka, te 1998. i 2000. godine. Plan, dakako, predviđa i obveznu suradnju s drugim ograncima HPEU i PEU.

Kolikogod taj program izgledao opsežan, a ciljevi daleki, mislim da nam se danas, ovako posebno nadahnutima prijedodnevnim govorom našeg međunarodnog Predsjednika dr. Otta von Habsburga, ništa ne čini neostvarivim.

Autor:

Ivančica LISZT, prof.

TURISTIČKA ZAJEDNICA
GRADA ZAGREBA

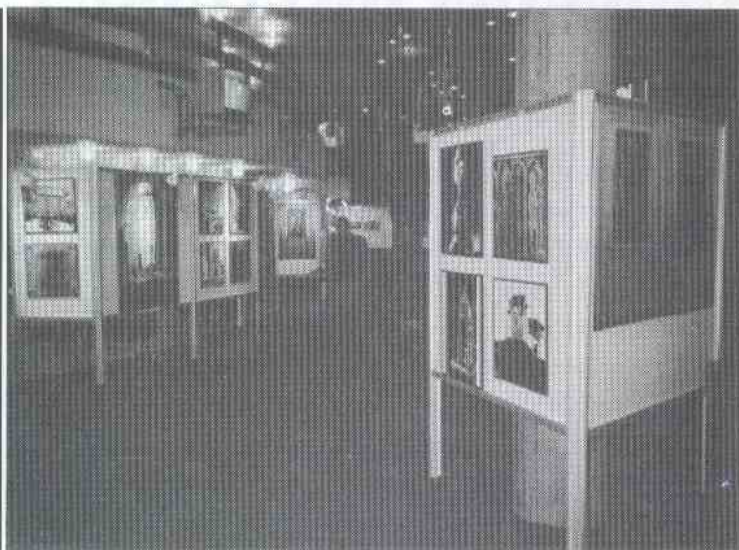
IZLOŽBA HRVATSKE KULTURE U POSTAVI HPEU

Izložba prikazuje pretpostavke hrvatske kulture iz antike, poput Peristila u Splitu i Eufrazijeve bazilike u Poreču, a nastavlja se spomenicima iz doba hrvatske prisutnosti na današnjem tlu, počevši od ranohrvatskih spomenika pa sve do 20. stoljeća.

Na fotografijama u umjetničkom izboru Nina i Gorana Vranića javljaju se prema koncepciji izložbe predromanički, romanički, gotički, renesansni, barokni kasni spomenici, iz mediteranskog i srednjoeuropskog dijela Hrvatske.

Posebnu vrijednost predstavlja knjiga **SREDOZEMNI I SREDNJOEUROPSKI KULTURNI KRAJOLICI HRVATSKE**, koju je efektно dizajnirao gosp. Damir Moritz, a tekstove su napisali Radoslav Katičić, Mislav Ježić, Ante Rendić-Miočević, Radovan Ivančević i Josip Bratulić. Knjiga je tiskana na dobrom "kustdruku" papiru s obiljem kolor-fotografija, a vrlo brižljivo sastavljen je indeks imena i pojmova na kraju knjige. Na naslovnoj stranici objavljen je reljef kralja Tomislava iz Splitske katedrale (11. stoljeće), a na poledini knjige vidi se pergament i pečat Zagrebačkog kaptola.

HRVATSKOM KULTUROM PRED UJEDINJENU EUROPU

Nema boljeg načina za predstavljanje naše domovine u svijetu od prezentiranja kulturne baštine. A Hrvatska se i te kako ima čime predstaviti i ponositi. Kao zemlja koja nikada nije pripadala Balkanu, Hrvatska je na tri ovogodišnje izložbe u Strasbourgu, Parizu i Beču na najbolji mogući način pokazala svijetu svoj kulturni identitet zemlje Srednje i Zapadne Europe.

Počelo je 16. siječnja 1996. godine u Strasbourgu, gdje je u organizaciji Hrvatske paneuropske unije otvorena izložba u Parlamentu pod nazivom "Sredozemni i srednjoeuropski kulturni krajolici Hrvatske". Tom izložbom Hrvatska je povijesno prvi put stupila u Europski parlament svojom kulturom. Na 25 panoa u zanimljivom slijedu prikazane su velike fotografije u boji iz bogate hrvatske kulturne povijesti, a znalački su bile ukomponirane i manje umjetničke fotografije koje su nadopunjavale i stvarale puni umjetnički dojam doista brižljivo i stručno predstavljene baštine. Izložbu je u ime Hrvatske paneuropske unije pripremio naš predsjednik prof. dr. Mislav Ježić sa skupinom suradnika koji

su odlično ispunili i obavili postavljenu zadaću. Nije bilo puno vremena, tek nepuna tri mjeseca, no pruženu priliku nije se smjelo propustiti. Gotovo danonoćnim radom u tom se i uspjelo. POnovno je tom prilikom bila vidljiva misao vodilja da Hrvatsku treba što više približiti Europi. Dakako, kao nevladina organizacija, Hrvatska paneuropska unija ne može obavljati poslove države, no kao međunarodna organizacija može na razne načine pružati dobre usluge Hrvatskoj.

Izložbu u Strasbourgu otvorio je međunarodni predsjednik Paneuropske unije dr. Otto von Habsburg, koji je od Europskog parlamenta zatražio termin u tom visokom domu. Dobio ga je na svoj ugled i na ugled naše zemlje. Otvorenju izložbe u Strasbourgu bio je nazočan i veleposlanik Republike Hrvatske pri vijeću Europe, Božidar Gagro, a prigodnim govorima prisutnima su se obratili nadvojvoda dr. Otto von Habsburg i prof. dr. Mislav Ježić. Nadvojvoda je istaknuo da je Hrvatska uvijek pripadala Srednjoj i Zapadnoj Europi, a nikada Balkanu, a prof. dr. Mislav Ježić u svom je

govoru rekao da u Europi nigdje Mediteran nije tako srednjoeuropski niti Srednja Europa tako mediteranska kao u Hrvatskoj, u što su se svi posjetitelji gledajući birane eksponate hrvatske kulturne baštine mogli na licu mjesta i uvjeriti.

Nakon izložbe zamolili smo predsjednika Hrvatske paneuropske unije, dr. Mislava Ježića, profesora Filozofskog fakulteta u Zagrebu, da za naš GLASNIK ukratko iznese svoje dojmove o tom kulturnom događaju, pravom podvigu naše Unije.

- Iskoristili smo priliku koja nam se iznenada pružila budući da je jedna izložba predviđena za siječanj otkazana. Iznenada smo tako dobili termin za svoju izložbu koju je, međutim, trebalo prirediti za manje od tri mjeseca. Poznato je inače da se na priliku za izložbu u Europskome parlamentu čeka i po dvije godine. No, kada smo dobili načelno dopuštenje, Hrvatska paneuropska unija odmah se obratila za pomoć Državnoj upravi za zaštitu kulturne i prirodne baštine. Tako se stvorila ekipa koja je priredila izložbu. U tom složenom poslu preuzeo sam vodstvo, a gospodin Tonči Blagajić iz Državne uprave bio mi je veoma sposobni zamjenik i organizator. Joža Lagović istaknuo se pak vrijednosnom scenografijom izložbe, Damir Moritz bio je odlični dizajner i stručnjak za obradu i uređivanje teksta. Razradili smo koncepciju izložbe, napravili izbor spomenika, a Nino i Goran Vranić odabrali su umjetničke fotografije koje su prikazane na izložbi. Uz izložbu umjetničkih fotografija ključnih umjetničkih spomenika pripravili smo i prospekt izložbe i knjigu o hrvatskoj kulturi. Ta knjiga, s istim nazivom kao i izložba, na hrvatskom, engleskom, njemačkom i francuskom jeziku, strancima će biti vrlo dobar priručnik u hrvatskoj kulturi.

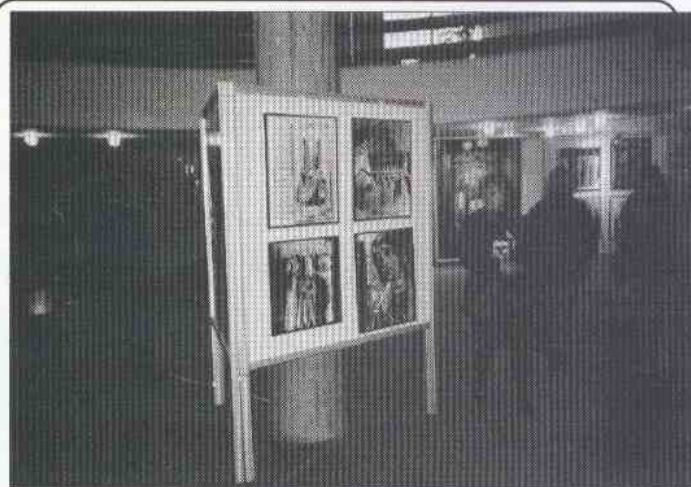
O dojmovima s te značajne izložbe prof. dr. Ježić kratko je rekao:

- Na otvorenju se okupio lijep broj ljudi, no mnogo je važnija činjenica da se izložba o Hrvatskoj pojavila u Europskom parlamentu, u koji nije jednostavno doći. U ovom času to je mogla učiniti samo Hrvatska paneuropska unija. Primjer je to kako ne treba podcjenjivati ono što za zemlju mogu učiniti nevladine udruge i organizacije. Bilo je zanimljivo čuti Francuze kako elemente hrvatske umjetnosti prepoznaju kao sebi bliske, Engleze kako nam, iznenađeni našim spomenicima, spontano prilaze i čestitaju na izložbi, Nijemce kako zaključuju da pripadamo istome kulturnom krugu. Bila je tu i talijanska ministrica Agnelli, zatim neki koji su kod nas ljetovali, neki su pak pokazivali gdje je bila pogođena kupola sv. Jakova u Šibeniku... Mnogi su u valovima preplavili izložbu... Očito, ljudi počinju prepoznavati što je Hrvatska i kakva joj je kultura.

PROAPT

d.o.o., Zagreb, Tomislavova 9

Projektiranje i nadzor, izrada programskih paketa za osobna računala
Tel.: 565-632, 565-838, fax: 562-868

Izložba "Sredozemni i srednjoeuropski kulturni krajolici Hrvatske" otvorena je u Beču u velikom predvorju I. kata Gospodarske komore Austrije 2. svibnja 1996. Na otvorenju izložbe vrlo lijepim i sadržajnim govorima oglasili su se veleposlanik RH u Republici Austriji dr. **Milan Ramljak**, predsjednik HPEU prof. dr. **Mislav Ježić** i jedan od potpredsjednika Gospodarske komore Austrije.

Kao čovjek koji je vodio malu, ali hrabru skupinu ljudi koja je tako brzo i uspješno obavila velik posao, recite nam kakvom ste se koncepcijom vodili?

- Ima na izložbi mnogo naglasaka. Na početku javlja se Vučedolska golubica, a na kraju dvorac Eltz, i to prije i poslije srpskoga razaranja. Tako je i hrvatska ratna drama utkana u ovu izložbu na nenametljiv način, jer se kao tema nije smjela nametati. Poput anegdota doimali su se potpisi pod slikama dvorca Eltz. Ispod jedne je pisalo: "Dvorac Eltz, hrvatska verzija, 18. st.", a ispod druge: "Dvorac Eltz, srpska verzija 1991." Još prije otvaranja izložbe dr. Otta von Habsburga nazvao je jedan engleski zastupnik i rekao da bi te natpise trebalo promijeniti, jer sada kada radimo na pomirenju, ne bi smjelo biti tonova koji bi izazivali neprijateljske osjećaje.

Dr. Otto von Habsburg odgovorio je diplomatski da će vidjeti što se može učiniti i dodao da on nije autor izložbe. Zatim me je upitao možemo li to promijeniti. Nakon što sam malo razmislio, odgovorio sam: Ako moramo, možemo li ovako: "Dvorac Eltz nakon razaranja Vukovara srpskim zrakoplovstvom i topništvom 1991. godine?" Dr. Habsburg je odgovorio: "Kako da ne! Samo vi tako napišite, a ja ću engleskome prijatelju javiti da smo promijenili tekst."

Je li bilo kakvih teškoća oko izložbe?

- Najveće teškoće bile su u tome što smo htjeli učiniti što više u silno kratkom vremenu, pa je to zahtijevalo goleme napore. Osim toga, od naših pokrovitelja i donatora, među kojima treba istaknuti Hrvatski kulturno-informativni zavod, Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo kulture, dobili smo potporu koja do sada, na žalost, nije pokrila više od dvije petine troškova, u koje je Hrvatska paneuropska unija ušla ne želeći propustiti priliku da dostojno predstavi Hrvatsku na tako važnome mjestu. Ne znam kako ćemo se izvući, nadamo se da će se naći netko tko će znati cijeliti to što smo učinili kad vidi plodove.

Fredi KRAMER

NASTUP U ZGRADI UNESCO-a U PARIZU

Nakon Europskog parlamenta, izložba o sredozemnim i srednjoeuropskim kulturnim krajolicima Hrvatske otvorena je 16. travnja u zgradi UNESCO-a u Parizu. Osim fotografija, koje su na siječanskoj izložbi u Strasbourgu jedine svjedočile o kulturi i kulturnoj povijesti Hrvatske te o pripadnosti Hrvata europskoj kulturi i civilizaciji, pariška je izložba bila obogaćena i odljevima značajnih skulptura i arhitektonskih ostvarenja iz Gliptoteke HAZiU, Hrvatskog arheološkog muzeja u Zagrebu i Arheološkog muzeja u Puli.

Izložbu je upotpunila i Restauratorska radionica iz Ludbrega, s dokazima svog djelovanja u hrvatskoj kulturnoj baštini, posebice u obnovi spomeničkog blaga koje je stradalo tijekom velikosrpske agresije na Hrvatsku. Taj dio izložbe bio je prije UNESCO-a zastupljen na Međunarodnom salonu baštine u Louvreu, kao zapaženo svjedočanstvo o bogatstvu, stradanju i obnovi kulturnih spomenika u Hrvatskoj. "Zanimanje za hrvatski nastup bilo je izuzetno" - ocijenio je gosp. Tonči Blagaić. Na izložbi hrvatski srušeni spomenici bili su postavljeni na istaknutome mjestu, a prilikom simpozija, načelnik za kulturnu baštinu Vijeća Europe Jose-Maria Balester, naglasio je potrebu veće pomoći u obnovi kulturne baštine kako u Hrvatskoj tako i u BiH.

Ocijenivši izložbu o hrvatskim sredozemnim i srednjoeuropskim krajolicima "značajnim događajem", direktor Sektora za kulturu UNESCO-a Hernan Crespo-Toral je u ime glavnog direktora Federacije Majora (kao pokrovitelja) rekao kako ona uvodi u "unutarnji pejzaž" Hrvatske i otkriva njezin identitet. On je posebno govorio o pomoći koju je ta međunarodna organizacija dala Dubrovniku, te najavio daljnju pomoć i na međunarodnom planu, i "na terenu", kako bi taj hrvatski grad opet postao "jedan od najljepših gradova svjetske baštine".

"Fotografije i eksponati" - rekla je na otvaranju u Parizu veleposlanica Vesna Girardi-Jurkić - "potvrđuju kako su

Predsjednik HPEU-e prof. dr. Mislav Ježić otvara u Strasbourgu 16. siječnja 1996. prvu od tri već postavljene izložbe u Europi

na tlu Hrvatske sve velike povijesne epohe, od antike preko renesanse do baroka, ostavile značajne i neprolazne tragove."

O kulturnoj povijesti Hrvatske u povodu izložbe i knjige koju je tom prilikom preporučio i promovirao, govorio je predsjednik naše Paneuropske unije prof. dr. Mislav Ježić, istaknuvši da je Europa dugo ignorirala Hrvatsku, a da je Hrvatska od svih slavenskih zemalja najbliža Europi. Na rubu civilizacija, zapadnoeuropske, kojoj je uvijek pripadala, istočnoeuropske, s kojom je graničila, Hrvatska i pod tim utjecajima - ima "jednu od najotvorenijih kultura". Njezina je kultura, međutim, ostala dosta nepoznata izvan Hrvatske, iako su veliki hrvatski umovi, znanstvenici i umjetnici dali znatan doprinos i europskoj pa i svjetskoj znanosti, kulturi i umjetnosti.

Izložbu su zajednički organizirali misija Hrvatske pri UNESCO-u, Državna uprava za zaštitu kulturne i prirodne baštine i Hrvatska paneuropska unija. Uz brojne diplomate, kulturne djelatnike i umjetnike, Hrvatske i Francuske, otvorenju izložbe bio je nazočan i veleposlanik Hrvatske u Parizu, dr. Smiljan Šimac, s osobljem veleposlanstva, te njegov prethodnik (sada veleposlanik u Nizozemskoj) dr. Branko Salaj.

TRIBINA 13. 06. 1996.

Dr. Horst Weisel,
veleposlanik SR Njemačke

"Moja iskustva u
četverogodišnjoj
diplomatskoj službi u RH"

SIEMENS

Izdaje: HRVATSKA PANEUROPSCA UNIJA • Zagreb, Jurišićeva 1a • Uređuje redakcijski kolegij: Božica Barišić, Fredi Kramer, prof. Ivančica Liszt, prof. Nevenka Nekić • Uredništvo: Zagreb, Jurišićeva 1a, telefoni: 385-1-276-048, 276-221 • Fax: 385-1-276-425 • Tisak: A4